

FORELØPIG STATUSRAPPORT TIL MATTILSYNET OVER LAKSELUSINFEKSJONEN PÅ VILL LAKS I MAI/JUNI 2010

Innledning: Havforskningsinstituttet (HI) har på oppdrag fra Mattilsynet (MT) og Fiskeri og Kystdepartementet (FKD) ansvaret for å koordinere overvåkingen av lakselusinfeksjonen på vill laksefisk, spesielt i relasjon til våre viktigste nasjonale laksefjorder. Overvåkingen gjennomføres i samarbeid med Norsk Institutt for naturforskning (NINA) og Rådgivende biologer (RB). Feltarbeidet i dette overvåkingsprogrammet vil bli gjennomført ifra midten av mai og til midten av august 2010 på utvalgte lokaliteter langs hele Norskekysten. I det følgende presenteres foreløpige data fra første undersøkelsesperiode (fra 10'ende mai til 10'ende juni) fra og med Hardangerfjordsystemet og til og med Namsenfjordsystemet. Dataene er basert på foreløpige observasjoner/tellinger i felt og må betraktes som svært preliminaire. Vi vil poengtere at disse dataene ikke kan brukes til vitenskapelige beregninger men kun som et foreløpig inntrykk. Endelig rapport vil bli ferdig seinhøsten/vinteren 2010.

Foreløpige resultater: Hardangerfjordsystemet: Lakselusmengden har blitt registrert i ”vaktbur” med laksesmolt, på utvandrende laksesmolt (trål), på sjørretet i sjøen (garn og trål) og på sjørretet som har vandret tilbake til elvemunningene (prematuro tilbakevandring). Alle metodikkene viste svært lavt infeksjonstrykk i hele mai måned. Ytterst i Hardangerfjorden i slutten av mai var for eksempel kun halvparten av garnfanga sjørretet infisert med lus, og de fleste hadde mindre enn 10 lus. Det var heller ikke prematur tilbakevandring til ferskvann (data fra RB), svært lite lus i ”vaktburene” og så å si ikke lus på laksesmolten. I første og andre uke av juni økte infeksjonen betydelig ytterst i Hardangerfjorden, mens det fortsatt var mindre lus lengre inn. Laksesmolten i ”vaktburene” ytterst i Hardangerfjorden hadde nesten fire lus i gjennomsnitt mens over 90 % av de trålfanga sjørretene var infisert med gjennomsnittlig 24 lus. Det var også en økende infeksjon på laksesmolten, men relativt få laksesmolt ble fanget i juni. Sognefjordsystemet. Foreløpige resultater tyder på lite lus. Det var også lite eller ingen prematur tilbakevandring til ferskvann, og dette gjelder også generelt for hele området Jæren – Sognefjorden (data fra RB). Kun 30 % av garnfanga sjørretet i ytre Sognefjorden var infisert med lus. De fleste av disse hadde også kun noe få lus hver.

Stordfjordsystemet ved Ålesund. Inntrykket her var at det var til dels lite lus på fisken og hovedsakelig voksne stadier (observasjoner fra NINA), men denne fisken ikke er studert i lupe og observasjonene må tas med forbehold om prevalens (% infisert) og intensitet (lus per fisk).

Romsdalsfjordsystemet ved Molde. Inntrykket her var at det var til dels lite lus på fisken og hovedsakelig voksne stadier (observasjoner fra NINA), men denne fisken ikke er studert i lupe og observasjonene må tas med forbehold om prevalens (% infisert) og intensitet (lus per fisk).

Trondheimsfjordsystemet med Hitra: Inntrykket her var at det var til dels lite lus på fisken og hovedsakelig voksne stadier (observasjoner fra NINA), men denne fisken ikke er studert i lupe og observasjonene må tas med forbehold om prevalens (% infisert) og intensitet (lus per fisk). Videre er det foretatt postmoltråling i Trondheimsfjorden fra Agdenes og ut i åpent hav. Det er opp til nå tatt ca. 150 postsmolt. Data herfra er ikke analysert (NINA). Namsenfjordsystemet: Foreløpige resultater tyder på relativt lite lus i ytre Namsenfjord (Flatanger), selv om infeksjonen her er høyere enn på de andre lokalitetene. 88 % av garnfanga sjørretet utenfor Namsenfjorden var infisert med lus, og infisert sjørretet hadde i gjennomsnitt ca 17 lus.

Oppsummerte resultater: Lakselusinfeksjonen på vill laksefisk synes å være lavt på de fleste lokalitetene i mai/juni. Det er klart økende infeksjon i Hardangerfjorden tidlig i juni i forhold til i mai, og spesielt sjøørreten i ytre fjord er relativt høyt infisert. Det samme har blitt observert i Herdlefjorden ytterst i Ostefjordsystemet (Bjørn Barlaup, LFI Uni Miljø, pers. komm.). Det er også relativt høy infeksjon på sjøørret utenfor Namsenfjordsystemet. Lakselusinfeksjonen fra og med Hardangerfjordsystemet og til og med Namsenfjordsystemet, minner mye om situasjonen i 2009. Det var også da lite lus på våren og forsommeren, og en betydelig økning utover sommeren og høsten. Det er sannsynlig at det samme vil kunne skje i 2010.